

Русалската пжтека.

По Д. Илковъ.

Отъ всички проходи на Стара-планина най-високиятъ е Русалскиятъ. Проходъ той не може и да се нарече, защото тамъ нѣма никакво шосе и не може да се пжтува съ кола. Той може да се преминава пешкомъ или най-много съ конь, който не на всички мѣста може да бжде язденъ. Ето защо този проходъ е известенъ подъ името Русалската пжтека. Тя излазя отъ Калоферъ, минава източно отъ Фердинандовъ връхъ презъ Русалската поляна и води за голѣмото троянско село — Ново село. Презъ Русалската поляна пжтеката едва личи и на много мѣста се губи. Да се не бъркатъ пжтниците посоката ѝ е опредѣлена съ голѣми побити камъни. Тѣ сж поставени още въ турско време но и до сега стоятъ непожтнати. Пазятъ ги овчаритѣ, защото при лошо мъгляво време и тѣ не биха могли да се опжтятъ безъ тия камъне.

Русалската пжтека е била много по-оживѣна и по нея е ставало много по-голѣмо движение презъ турско време. Тогава въ Калоферъ е имало много чаркове за гайтанъ. Всички търговци отъ северна България, които сж отивали за Калоферъ сж минавали презъ този проходъ, Лѣтно време, кога е настжпвала въ Тракийското поле жътва презъ сжщата пжтека сж минавали много чети моми, които сж отивали отъ планинскитѣ села на жътва въ равнината.

По тия мѣста тогава върлували много разбойници и никой търговецъ не се е решавалъ да мине самъ, защото е бивалъ обираенъ и убиванъ. Тѣ пжтували обикновенно по нѣколко души заедно и